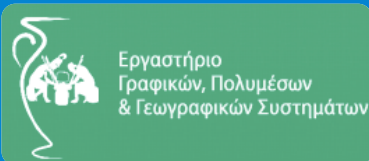

B-Trees

Δομές Δεδομένων

Μπαλτάς Αλέξανδρος

21 Απριλίου 2015

ampaltas@ceid.upatras.gr

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή
2. Ορισμός B-tree
3. Αναζήτηση σε B-tree
4. Ένθεση σε B-tree
5. Διαγραφή σε B-tree
6. Απόδοση B-tree
7. Υλοποίηση ενός B-tree
8. String B-trees

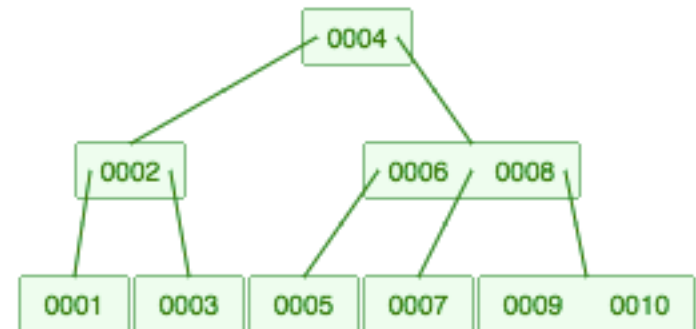
Εισαγωγή

B-tree:

- Δενδρική δομή
- Τα δεδομένα σε ένα B-tree αποθηκεύονται ταξινομημένα
- Χρησιμοποιείται σε υλοποιήσεις Βάσεων Δεδομένων και Filesystems

Ορισμός B-tree

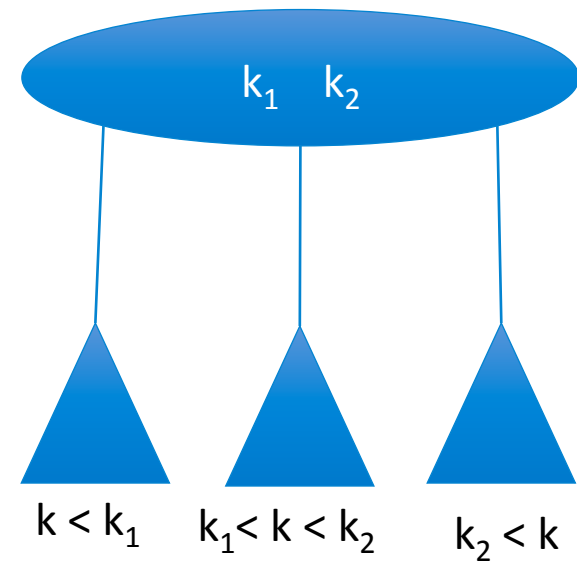
- Ένα B-tree τάξεως m , είναι ένα δέντρο με τα εξής χαρακτηριστικά:
 - Η ρίζα έχει τουλάχιστον 2 παιδιά, εκτός εάν είναι φύλλο
 - Κάθε κόμβος έχει το πολύ m παιδιά και $m-1$ κλειδιά
 - Κάθε κόμβος πλην της ρίζας και των φύλλων έχουν τουλάχιστον $m/2$ παιδιά
 - Όλα τα φύλλα έχουν το ίδιο ύψος
 - Ένας εσωτερικός κόμβος με k παιδιά έχει ακριβώς $k-1$ κλειδιά

$[m = 3]$

Ορισμός B-tree

Τα κλειδιά οργανώνονται σε υποδέντρα παρόμοια με τον τρόπο που οργανώνονται στα δυαδικά δέντρα.

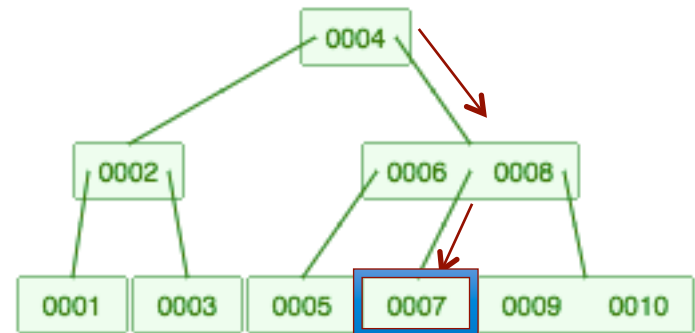
Πράξεις σε B-trees

Μας ενδιαφέρουν 3 πράξεις:

- Αναζήτηση (Access)
- Ένθεση (Insert)
- Διαγραφή (Delete)

Αναζήτηση (Access)

Η αναζήτηση του στοιχείου x σε ένα B-tree ξεκινά από τη ρίζα και σε κάθε επίπεδο επιλέγεται το αντίστοιχο υποδένδρο στο οποίο περιέχεται η τιμή που αναζητείται.

$Access(7) [m=3]$

Ένθεση (Insertion)

Για την εισαγωγή του στοιχείου x σε B-tree ακολουθούνται τα εξής βήματα:

- Εύρεση του κατάλληλου φύλλου γ στο δέντρο για την εισαγωγή της τιμής x (Κλήση της $\text{Access}(x)$).
- Εισαγωγή του νέου κλειδιού στο φύλλο.
- Εφαρμογή επανορθωτικών πράξεων αν προκύπτει υπερχείλιση.

Ένθεση (Insertion)

Περίπτωση 1: Καμμία Υπερχείλιση

Εάν δεν υπάρχει υπερχείλιση, η ένθεση γίνεται κανονικά.

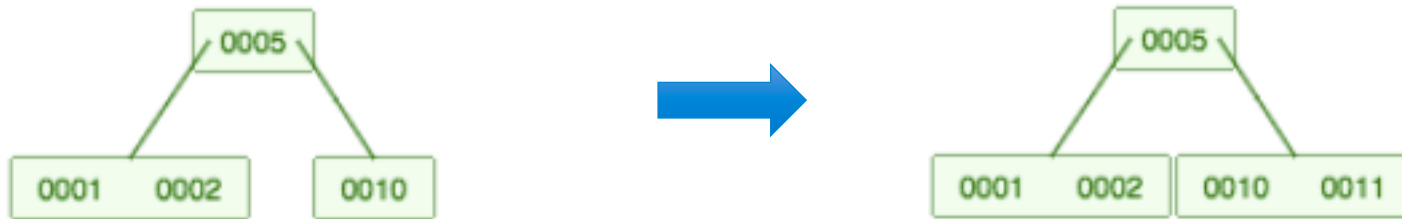

Insert(11) $[m=3]$

Ένθεση (Insertion)

Περίπτωση 1: Καμμία Υπερχείλιση

Εάν δεν υπάρχει υπερχείλιση, η ένθεση γίνεται κανονικά.

Insert(11) $[m=3]$

Ένθεση (Insertion)

Περίπτωση 2: Υπερχείλιση

Υπερχείλιση προκύπτει όταν μετά την ένθεση ένα φύλλο έχει m κλειδιά. Για να επιλυθεί το πρόβλημα εφαρμόζουμε τον μετασχηματισμό της διάσπασης ως εξής:

- Επιλέγεται το μεσαίο κλειδί x του κόμβου που είναι προς διάσπαση, μεταφέρεται στον γονέα, και ο κόμβος διασπάται σε 2 κόμβους.
- Τα μικρότερα κλειδιά από το x τοποθετούνται στο αριστερό υποδέντρο του x , ενώ τα μεγαλύτερα στο δεξιό.

$Insert(15) [m=3]$

Ένθεση (Insertion)

Περίπτωση 2: Υπερχείλιση

Υπερχείλιση προκύπτει όταν μετά την ένθεση ένα φύλλο έχει m κλειδιά. Για να επιλυθεί το πρόβλημα εφαρμόζουμε τον μετασχηματισμό της διάσπασης ως εξής:

- Επιλέγεται το μεσαίο κλειδί x του κόμβου που είναι προς διάσπαση, μεταφέρεται στον γονέα, και ο κόμβος διασπάται σε 2 κόμβους.
- Τα μικρότερα κλειδιά από το x τοποθετούνται στο αριστερό υποδέντρο του x , ενώ τα μεγαλύτερα στο δεξιό.

Insert(15) [m=3]

Ένθεση (Insertion)

Περίπτωση 2: Υπερχείλιση

Υπερχείλιση προκύπτει όταν μετά την ένθεση ένα φύλλο έχει m κλειδιά. Για να επιλυθεί το πρόβλημα εφαρμόζουμε τον μετασχηματισμό της διάσπασης ως εξής:

- Επιλέγεται το μεσαίο κλειδί x του κόμβου που είναι προς διάσπαση, μεταφέρεται στον γονέα, και ο κόμβος διασπάται σε 2 κόμβους.
- Τα μικρότερα κλειδιά από το x τοποθετούνται στο αριστερό υποδέντρο του x , ενώ τα μεγαλύτερα στο δεξιό.

Insert(15) [m=3]

Ένθεση (Insertion)

Μετά τη διάσπαση ενός φύλλου, μπορεί να έχουμε διαδοχικές διασπάσεις μέχρι και τη ρίζα.

Insert(3) [m=3]

Ένθεση (Insertion)

Μετά τη διάσπαση ενός φύλλου, μπορεί να έχουμε διαδοχικές διασπάσεις μέχρι και τη ρίζα.

$Insert(3) [m=3]$

Ένθεση (Insertion)

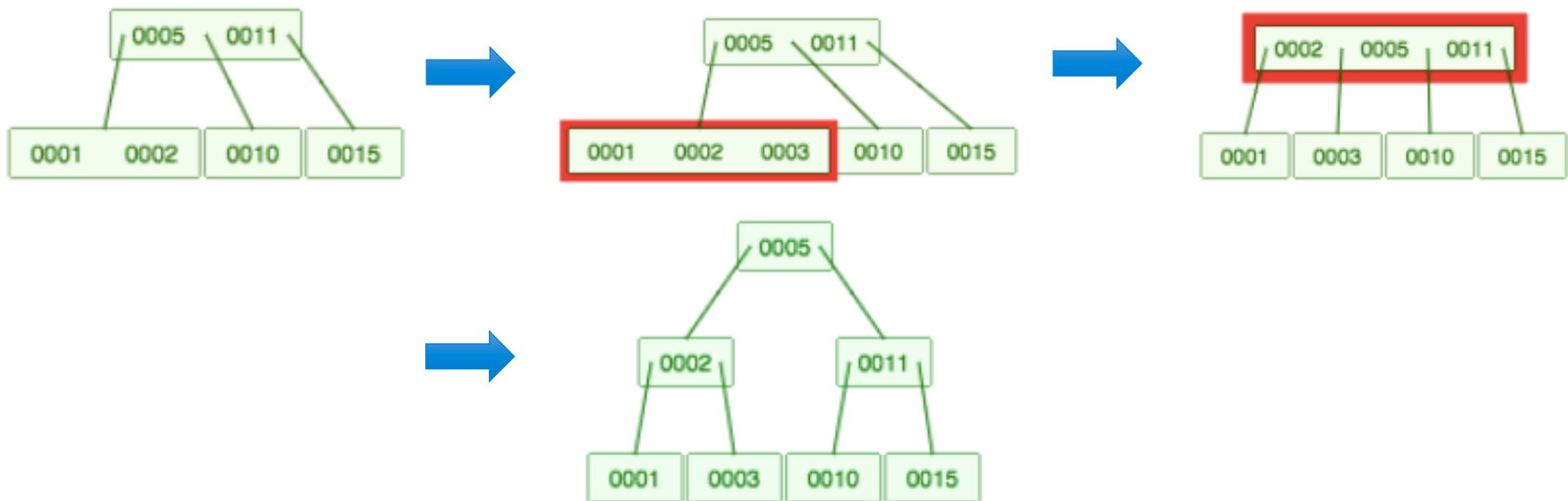
Μετά τη διάσπαση ενός φύλλου, μπορεί να έχουμε διαδοχικές διασπάσεις μέχρι και τη ρίζα.

$Insert(3) [m=3]$

Ένθεση (Insertion)

Μετά τη διάσπαση ενός φύλλου, μπορεί να έχουμε διαδοχικές διασπάσεις μέχρι και τη ρίζα.

$Insert(3) [m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Για την διαγραφή ενός στοιχείου x σε B-tree ακολουθούνται τα εξής βήματα:

- Εύρεση του x σε ένα φύλλο του δέντρου (Κλήση της $\text{Access}(x)$).
- Διαγραφή του κλειδιού x
- Εφαρμογή επανορθωτικών πράξεων αν διαταραχθούν οι ιδιότητες του δέντρου.

Διαγραφή (Deletion)

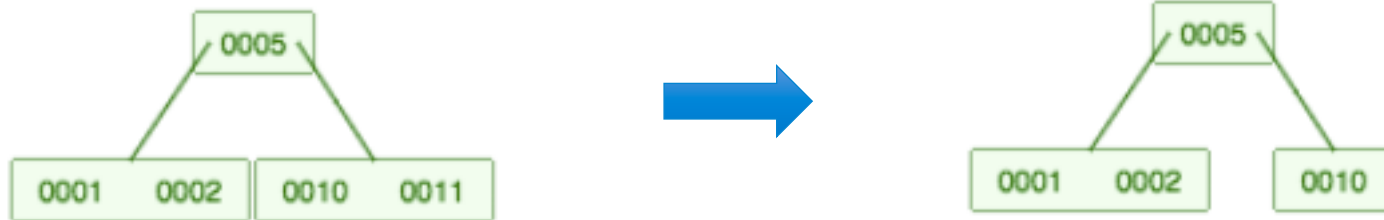
Περίπτωση 1: Η μορφή του δέντρου δε διαταράσσεται

Delete(11) $[m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 1: Η μορφή του δέντρου δε διαταράσσεται

Delete(11) $[m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 2: Η μορφή του δέντρου διαταράσσεται, και υπάρχει γειτονικός κόμβος του κόμβου που υπέστη διαγραφή, με παραπάνω από τα ελάχιστα δυνατά κλειδιά.

Λύση: Περιστροφή

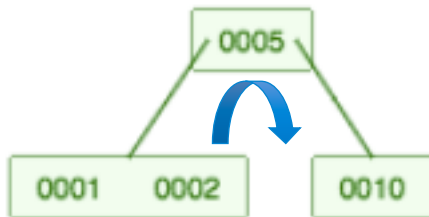

Delete(10) $[m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 2: Η μορφή του δέντρου διαταράσσεται, και υπάρχει γειτονικός κόμβος του κόμβου που υπέστη διαγραφή, με παραπάνω από τα ελάχιστα δυνατά κλειδιά.

Λύση: Περιστροφή

Delete(10) $[m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 2: Η μορφή του δέντρου διαταράσσεται, και υπάρχει γειτονικός κόμβος του κόμβου που υπέστη διαγραφή, με παραπάνω από τα ελάχιστα δυνατά κλειδιά.

Λύση: Περιστροφή

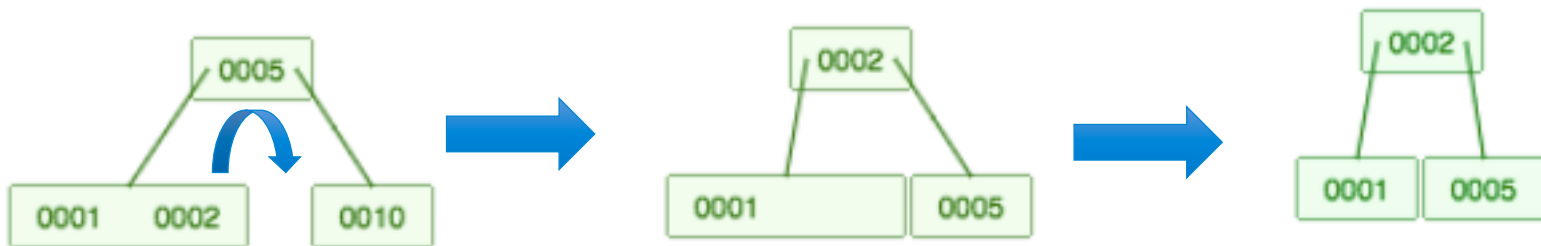

Delete(10) $[m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 2: Η μορφή του δέντρου διαταράσσεται, και υπάρχει γειτονικός κόμβος του κόμβου που υπέστη διαγραφή, με παραπάνω από τα ελάχιστα δυνατά κλειδιά.

Λύση: Περιστροφή

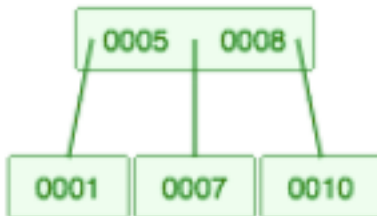

Delete(10) [$m=3$]

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 3: Η μορφή του δέντρου διαταράσσεται, και **ΔΕΝ** υπάρχει γειτονικός κόμβος του κόμβου που υπέστη διαγραφή, με παραπάνω από τα ελάχιστα δυνατά κλειδιά.

Λύση: Συγχώνευση

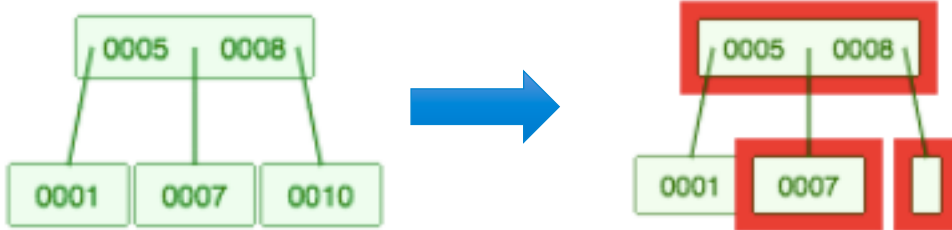

Delete(10) $[m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 3: Η μορφή του δέντρου διαταράσσεται, και **ΔΕΝ** υπάρχει γειτονικός κόμβος του κόμβου που υπέστη διαγραφή, με παραπάνω από τα ελάχιστα δυνατά κλειδιά.

Λύση: Συγχώνευση

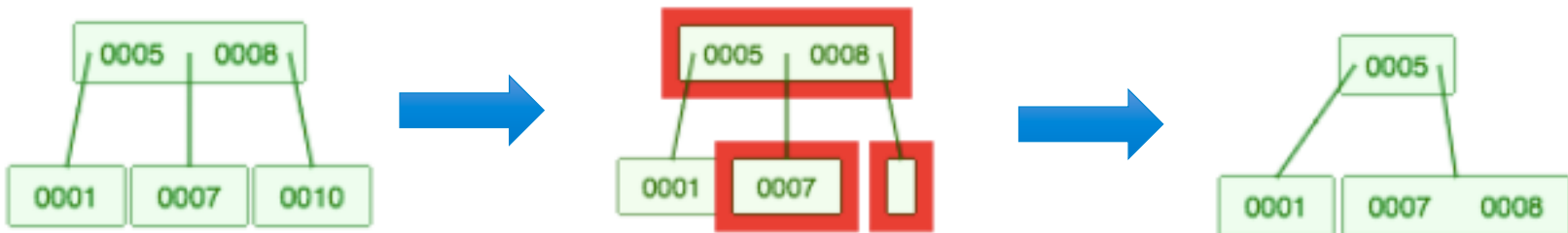

Delete(10) $[m=3]$

Διαγραφή (Deletion)

Περίπτωση 3: Η μορφή του δέντρου διαταράσσεται, και **ΔΕΝ** υπάρχει γειτονικός κόμβος του κόμβου που υπέστη διαγραφή, με παραπάνω από τα ελάχιστα δυνατά κλειδιά.

Λύση: Συγχώνευση

Delete(10) $[m=3]$

Απόδοση

Πολυπλοκότητες χειρότερης περίπτωσης:

- Search: $O(\log n)$
- Insert: $O(\log n)$
- Delete: $O(\log n)$

Παρουσίαση Υλοποίησης

```
public class BTree<Key extends Comparable<Key>, Value> {
    private static final int M = 3;    // max children per B-tree node = M-1

    private Node root;                // root of the B-tree
    private int HT;                   // height of the B-tree
    private int N;                     // number of key-value pairs in the B-tree

    // helper B-tree node data type
    private static final class Node {
        private int m;                // number of children
        private Entry[] children = new Entry[M]; // the array of children
        private Node(int k) { m = k; } // create a node with k children
    }

    // internal nodes: only use key and next
    // external nodes: only use key and value
    private static class Entry {
        private Comparable key;
        private Object value;
        private Node next;            // helper field to iterate over array entries
        public Entry(Comparable key, Object value, Node next) {
            this.key = key;
            this.value = value;
            this.next = next;
        }
    }

    // constructor
    public BTree() { root = new Node(0); }
```

Παρουσίαση Υλοποίησης

```
private Value search(Node x, Key key, int ht) {
    Entry[] children = x.children;

    // external node
    if (ht == 0) {
        for (int j = 0; j < x.m; j++) { // for all children of Node x
            // if the key is found, return the value
            if (eq(key, children[j].key)) return (Value) children[j].value;
        }
    }

    // internal node
    else {
        for (int j = 0; j < x.m; j++) { // for all children of Node x
            //if i'm inspecting the last child, or the key i'm searching is smaller than the next one..
            if (j+1 == x.m || less(key, children[j+1].key))
                // ... call search recursively
                return search(children[j].next, key, ht-1);
        }
    }
    return null;
}
```

Παρουσίαση Υλοποίησης

```
public static void main(String[] args) {
    BTree<String, String> st = new BTree<String, String>();

    st.put("1", "value1");
    st.put("2", "value2");

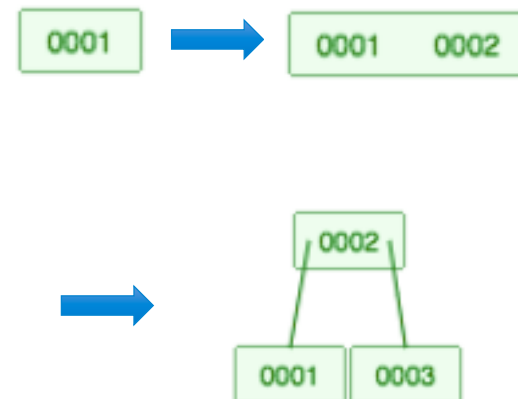
    System.out.println("Tree Size:    " + st.size());
    System.out.println("Tree Height:  " + st.height());
    System.out.println("-----");

    st.put("3", "value3");

    System.out.println("Tree Size:    " + st.size());
    System.out.println("Tree Height:  " + st.height());
    System.out.println("-----");
}
```

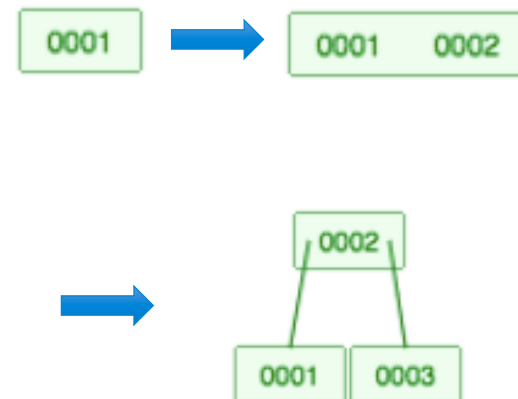
Παρουσίαση Υλοποίησης

```
public static void main(String[] args) {  
    BTree<String, String> st = new BTree<String, String>();  
  
    st.put("1", "value1");  
    st.put("2", "value2");  
  
    System.out.println("Tree Size: " + st.size());  
    System.out.println("Tree Height: " + st.height());  
    System.out.println("-----");  
  
    st.put("3", "value3");  
  
    System.out.println("Tree Size: " + st.size());  
    System.out.println("Tree Height: " + st.height());  
    System.out.println("-----");  
}
```


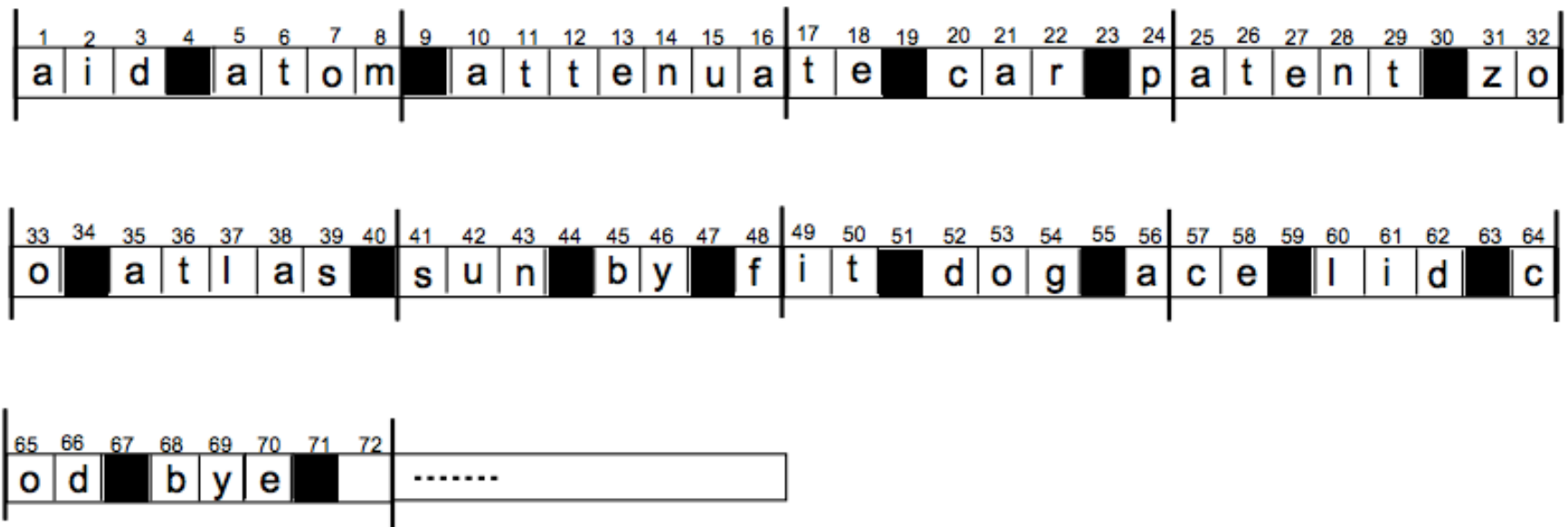
Παρουσίαση Υλοποίησης

```
public static void main(String[] args) {  
    BTree<String, String> st = new BTree<String, String>();  
  
    st.put("1", "value1");  
    st.put("2", "value2");  
  
    System.out.println("Tree Size:    " + st.size());  
    System.out.println("Tree Height:  " + st.height());  
    System.out.println("-----");  
  
    st.put("3", "value3");  
  
    System.out.println("Tree Size:    " + st.size());  
    System.out.println("Tree Height:  " + st.height());  
    System.out.println("-----");  
}
```


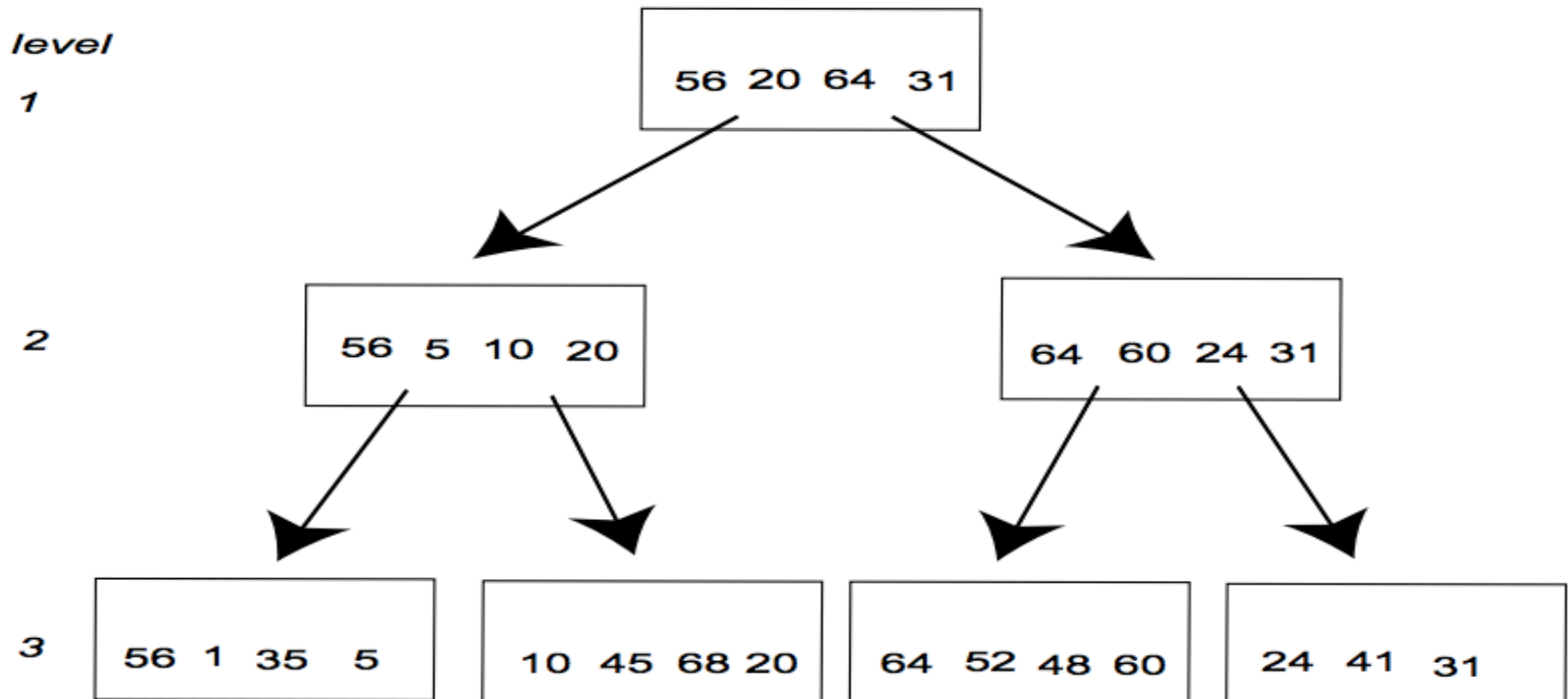
```
Alex-Air:src Alex$ java BTree  
Tree Size:    2  
Tree Height:  0  
-----  
Tree Size:    3  
Tree Height:  1  
-----
```

String B-tree

$\Delta = \{ \text{ace, aid, atlas, atom, attenuate, by, bye, car, cod, dog, fit, lid, patent, sun, zoo} \}$

String B-tree

References

- <https://www.cs.usfca.edu/~galles/visualization/BTree.html>
- <http://algs4.cs.princeton.edu/62btrees/BTree.java.html>

Ευχαριστώ!

?